

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af anden Behandling af Forslag til Lov om Ægteskabs Indgaaelse.

Svendsen: Jeg skal gøre nogle enkelte Bemærkninger til, hvad der i det forrige Møde blev sagt imod, hvad jeg den Gang fremførte til Grund for min Stilling over for det foreliggende Forslag. Jeg skal da først rette nogle Bemærkninger til det ærede Medlem for Værninge (Holm), som jo var den, der udtalte sig mest udførligt i denne Sag og mod det Standpunkt, som jeg indtager. Det ærede Medlem vilde hævde, at der ikke ved Indførelsen af det foreliggende Forslag paaførtes Befolkningen nogen ny Tvang, idet den tværtimod blev befriet for en ældre Tvang, som den nugældende Lov paalagde den. Jeg tror imidlertid, at det ærede Medlem vil komme til at erfare, naar han kommer ud paa Landet og over til sine egne Vælgere, saafremt det foreliggende Lovforslag bliver gennemført i den Skikkelse, som det har, eller som Flertallet vil give det, at hans Vælgere ville betragte det som en Tvang, der lægges paa dem, og en Tvang, som det store Flertal vil betragte som meget generende. Man maa ikke glemme, hvad jeg sagde i Fjor, at det er et Brud med den aarhundred gamle Ret, som de Kristne her i Landet, Folkekirkens Medlemmer have haft til at indgaa deres Ægteskab i Kirken for Herrens Alter. Det er en saa indlevet Skik og en Skik, der har saa stor Betydning for mangfoldige Mennesker, at det absolut vilde føles som en meget generende Tvang, hvis den skulde forbydes dem, saa at de skulde drives til at indgaa Ægteskab for Ægteskabsforstandere, om hvilke man, som jeg nævnte i Gaar, ikke har nogen som helst Garanti for, at det er Folk, som værdsætte Ægteskabet paa en fyldestgørende Maade, men som kunne være Folk, der maaske i hele deres Liv staa som en Protest mod Ægteskabet i den Betydning, som Kristne i Almindelighed tage det, Folk som maaske drive Spot med det. At dette kan virke generende, vil ingen betvivle, og det kan ogsaa virke til at nedbryde den Agtelse, som man absolut har og bør have over for Ægteskabets store Betydning baade i kristelig og borgerlig Henseende. Og jeg vil da ogsaa anføre, at den højt-ærede Kirkeminister jo i sit Foredrag ved Lovforslagets 1ste Behandling udtalte, at han i og for sig ikke betragtede den

almindelige borgerlige Ægteforening som den mest ønskelige Form for Ægteskabs Stiftelse. Han havde øjensynlig Fornemmelsen af, at det var ikke den rigtigste eller den heldigste eller ønskeligste Form, navnlig for Kristne, at indgaa deres Ægteskab for den borgerlige Ægteskabsforstander. Naar der gentagende er talt om det borgerlige, om Statens Ret, saa kan jeg ikke se andet, end at det ikke er blevet afkræftet, hvad jeg udtalte i Gaar, at Staten, det borgerlige Samfund, har to Ting at forlange over for Ægteskabs Indgaaelse. Den har Ret til at stille Betingelser for dem, som ville indgaa Ægteskab, Betingelser, som skulle være til Stede og være fyldestgjorte, for at et Ægtepar overhovedet kan faa Lov til at indgaa Ægteskab. Det er den første Ret, som Staten, det borgerlige Samfund har. Og saa har den dernæst Ret til at forlange at faa oplyst, at faa konstateret det Tidspunkt, da Ægteskabet er indgaaet, det Ægteskab, hvis Indgaaelse der ikke fra det borgerlige Samfunds Side er noget som helst til Hinder for. Naar Staten faar dette at vide, naar den faar at vide, paa hvilket Tidspunkt Ægteskabet er indgaaet under betryggende Former, kan jeg ikke se, at det borgerlige Samfund, at Lovgivningsmagten med Rette har noget som helst andet at forlange i dette Spørgsmaal. Og jeg tror heller ikke, at man kan sige, at det borgerlige Samfund nogen Sinde har fundet sig brøstholdent ved den Ordning, vi hidtil have haft. Det er ikke derfra, at Modstanden kan rejse eller kommer. Alle de Ægteskaber, som ere indgaaede paa den hidtil gældende Maade og Form: i Kirken for Præsten, ere vistnok indgaaede paa en for det borgerlige Samfund fuldt betryggende, lovformelig Maade. Men saa var der nogle af det ærede Medlem for Værninges Udtalelser, som forbausede mig en Del. Det var ikke det, at han hævdede Ægteskabet som en fuldt ud borgerlig Sag. Det tvivlede jeg slet ikke paa, at han vilde gøre. Han har jo endogsaa sammen med andre lige saa kraftigt hævdedet, at Folkekirken var en borgerlig Institution. Men det, som forbausede mig, var, at det ærede Medlem hele Tiden argumenterede ud fra, at det var *Kirkens* Tarv, som særlig skulde varetages ved Indførelsen af det almindelige, tvungne, borgerlige Ægteskab, at derved skulde Kirken befries for alt det borgerlige, derved skulde Kirken blive i Stand til at staa og hævde sin Plads, blive i Stand til at hævde de religiøse og moralske Grundsætninger, som den maatte